Astoriasta Suomeen

Matkahavaintoja.

Toverieni saattamana läksin Astorian asemalta matkalle Suomeen marrask. 11 p. v. 1920, kello 8.10 aamulla. Veturin kello kalkahti ja juna läksi liikkeelle. Olin lähtenyt matkalle synnyinmaatani kohti...

Portlandiin päästyäni tapasin vanhoja kämppätovereita, joille jäähyväisiä lausuessani toivotin intoa ja tarmoa taistelussa tästä eteenkinpäin. Samaa toivottivat he minulle.

Kello seitsemän samana iltana jatkoin matkaani Great Northern tietä Spokaneen, johon saavuin kello 7 seuraavana aamuna. Siellä tunnin verran odotettuani sain pitkän matkan junan Chicagoon. Kysyin konduktööriltä kauanko juna viipyy matkallaan Chicagoon. Vastaus: "Kolme päivää ja kaksi yötä". Saavuttuani Chicagoon, täytyi odottaa 11 tuntia.

Vuoristossa oli jo vähän lunta. North Dakotassa pakkasia; keski- ja itävaltiot olivat vielä aivan sulia.

Chicagosta jatkoin matkaani West Virginiaan, jonka eräässä kaupungissa vierailin tuttavieni luona pari päivää. Sitten jatkoin matkaani New Yorkiin.

Itävaltiot ovat liikemaailmaa. Yhtenään suuria tehtaita ja kaupunkeja. Matkalla näkee suuret ja savuiset tehdaskaupungit, Pittsburghin ja Philadelphian.

New Yorkissa oli vaatetavara vähän halvempaa kuin Astoriassa. Siellä tapasin joukon Californiasta tulleita suomalaisia, jotka olivat myös matkalla Suomeen. Yhdyimme matkatovereiksi ja odottelimme kolme päivää New Yorkissa. Kävimme sillä aikaa eläintarhoissa ja katsomassa kalalammikoita. Niitä kyllä kannattaa käydä kaikkien katsomassa, jotka eivät ole niitä ennen nähneet.

Marraskuun 23 p:nä läksimme Cunard linjan laivalla "Aquitania" matkalle Atlannin poikki. Alkumatkalla vallitsi kauniit ilmat, mutta loppumatkalla puhalsi kova tuuli vastaamme. Aallot eivät silti nousseet kovin korkeiksi, eikä laivamme kovin pahasti heilunut.

Lähtiessäni en olisi uskonut, että niin suuressa laivassa kuin on "Aquitania" tarjotaan niin huonoa ruokaa kuin meille tarjottiin, eikä sitäkään saanut kylliksi. Saimme laivasta kuitenkin ostaa omenia pahimpaan vatsan puruun.

Viivyimme Atlannilla kuusi ja puoli vuorokautta. Piletti maksoi New Yorkista Helsinkiin $117.

Laivan ensimäinen pysähdyspaikka Europan puoleisella rannalla oli Cherbourg, Ranskassa. Merellä mielenkiinnolla odottelimme maihin tuloa ja toivoimme, että kun sattuisimme päivän ajaksi mainittuun paikkaan, että näkisimme paremmin minkälainen tuo ranskalainen kaupunki on. Mutta toivomme petti, sillä juuri kun pääsimme rantaan tuli pimeä. Niin se minulle tahtookin aina käydä, että kun onni on juuri tulossa, silloin onnettomuus saavuttaa. Tällä kertaa ei kuitenkaan mitään onnettomuutta tullut, ellei sitä nautintoa, joka pimeän tähden meni hukkaan, lue onnettomuudeksi. Laskeuduimme vuoteillemme ja nukuimme yön ja kun aamulla heräsimme, olimme South Hamptonissa, Englannissa.

Astuimme maihin. Tullimiehet tarkastelivat tavaroitamme ja varmuudeksi vielä kysyivät, onko tupakkaa mukanamme. Muuten tulli oli helppo läpäistä.

Hetken päästä olimme junassa. Pienet oli kopit vaunuissa, joissa istuimme. Pari tuntia juna pysähtymättä kiisi hurjaa vauhtia ja niin tulimme tuohon suureen mailman kaupunkiin, Lontooseen.

Astuimme ulos kopeistamme ja sen jälkeen saimme seisoskella asemalla tunnin verran. Sitten meidät kuljetettiin katukäytävälle. Taas täytyi odottaa, tällä kertaa kaksi tuntia. Meitä oli kolmekymmentä suomalaista, miehiä ja naisia, mutta ei lapsia ja se olikin hyvä. Sillä olimme viluissamme ja nälissämme. Sellainen olisi käynyt lapsille ankaraksi. Emme olleet syöneet sitten kuin aamulla vähäsen. Näin kiusaannuttuamme aloimme napista agentille. Mutta hän sanoi:

— Olen tehnyt tehtäväni. Olen kutsunut ajovaljakot ja sen jälkeen kaksi kertaa puhelimella niitä kiirehtinyt.

Vihdoinkin tulivat ajopelit. Hevoset niitä vetivät. Toiset kärryt oli jonkunlainen santalaatikko ja toiset englantilaista mallia, penkit poikittain rattailla korkean lavan päällä. Ajettuamme mainitussa santalaatikossa jonkun aikaa, tulimme Cunardlinjan hotelliin, jonka osoite on: Mills Hotel, 128 Gover St. W. C. J. Luulimme, että saamme parempaa ruokaa kun pääsemme Lontooseen. Mutta siinä suuresti petyimme. Laivayhtiön hotellissa ruoka-ateria ei mitenkään vastaa puolta tavallista ateriaa. Sillä on mahdoton tulla toimeen, ellei osta lisää muualta. Asuinhuoneet olisivat muuten hyvät, mutta ovat liian kylmiä talvella. Melkein kaikissa makuuhuoneissa on kyläkin avonainen hiiliuuni, mutta kun ei ole "talon puolesta" hiiliä saatavana, niin mitäpä ne auttavat. Kerran kysyimme talonväeltä hiiliä ja he sanoivat, että hiiliä saa ostaa. Sanoimme, että emme kaikkia voi ostaa koska ruokaakin pitää hankkia muualta. Meidän käytettävnämme oli kyllä pieni istumahuone, jonka uuniin annettiin vapaasti kylliksi hiiltä, mutta siihen huoneeseen emme sopineet kaikki yhtäaikaa. Tällaisissa huonoissa oloissa meidän täytyi odottaa kymmenen päivää.

Paperidollareista maksetaan Lontoon pankeissa viisi ja puoli shillingiä. Pankki ei ota Yhdysvaltain hopearahaa ollenkaan. Pienemmät rahanvaihtajat kyllä ottavat vastaan hopeaa, mutta pienemmästä kurssista kuin pankit paperirahaa.

Läksimme eräänäkin aamuna ostamaan ruokaa, kaikilla rahat kourassa. Tunnustelimme rahoja katukäytävällä seisoskellessamme ja laskimme niitä niin kuin muukalaiset ainakin, jotka eivät rahaa tunne. Pian opimmekin rahan tuntemaan, sillä kerran tuli eteemme kysymys mitä lasi olutta maksaa. Yksi meistä sanoi että lasi olutta maksaa kolme niitä isompia kuparirahoja ja yhden pienemmän.

— — —

Sunnuntai mailman kaupungissa. On iltapäivä ja minulla on nälkä. Lähden kävellä tölkkimään kaupungille tarkotuksella mennä ravintolaan syömään. Nykäsin paria ovea. Ne olivat lukossa. Kysyin vastaan tulevalta mieheltä:

— Eikös täällä sunnuntaisin syödäkään?

— Ei täällä syödä, kuului vastaus.

Ei auttanut muu kuin lohduttaa vatsaani sillä, että oletpas ennen saanutkin syödä, kärsi pois vaan nyt, ja vakuudeksi kiristin yhden reijänvälin vyötäni lujemmalle.

Korkeimmat rakennukset Lontoossa ovat kahdeksan kerroksisia. Yleensä kaupunki on matalaa, kadut kaitaisia ja kätykäytävät verrattain leveitä. Sivukaduilla on joka päivä toripäiviä. Enimmäkseen ruokatavaraa on myytävänä. Kalaa, lihaa ja kaikenlaista tavaraa täällä näyttää olevan kaupat kukkuroillaan. Ruoka ja vaatetavara täällä on yleensä hiukan helpompaa kuin Amerikassa nykyiseen rahankurssiin verraten.

Kun kuljemme kaupungilla, niin ihmiset katsovat meihin oudoksuen kuin härät uuteen porttiin.

Kun emme saaneet ruokaa kylliksi laivayhtiön hotellissa, niin ehdotin tovereilleni, että lähetetään joku joukostamme Suomen konsulaattiin valittamaan. Esitykseni sai kannatusta, mutta jäin vähemmistöön ja niin se homma raukesi sikseen.

Joulukuun 11 p:n aamulla tuli mies koputtamaan makuuhuoneemme ovelle hotellissa ja huusi: "Lähtö tulee, nouskaa ylös!"

Nousimme ylös, puimme päällemme ja pian olimme asemalla, josta astuimme Hulliin menevään junaan. Junamatka kesti kuusi tuntia. Tultuamme Hulliin saimme hyvänlaisen ruoka-annoksen. Odotushuoneemme oli kaksiosainen: kylmä haali ja pieni huone jota pidettiin lämpimänä. Mutta joukkomme, joka käsitti yhteensä satakunta henkeä, ei hetikään mahtunut tuohon pieneen huoneeseen. Silloin kuin toiset olivat lämmittelemässä, toiset kävelivät tai tanssivat naputusta kylmässä haalissa, pitääkseen itsensä lämpimänä. Näin hyppelimme neljä tuntia. Sitten ovelta taas huudettiin: "Kärryt valmiina!"

Ajoimme laivarantaan. Siellä oli lähtövalmiina Suomen Höyrylaivayhtiön useammille Amerikan suomalaisille tunnettu laiva "Arthurus". Laivassa ei kelvannut Suomen raha, mutta Yhdysvaltain dollari kyllä kelpasi.

Ensimäisenä päivänä Pohjanmerellä riehui kova myrsky. Kaikki matkustajat olivat merikipeitä yhden päivän ja kaksi yötä. Sitte toinnuimme kun meri tyyntyi ja nousimme ylös laivan "rautaisesta kellarista". Seuraavat päivät olimme aivan terveitä ja söimme kovasti. Laivassa tarjottiin hyvää ruokaa ja paljon. Minäkin löyhdytin yhden reijänvälin vyötäni.

Köpenhaminassa tapasimme Suomen erään kansanedustajan. Amerikaan herra sanoi olevansa matkalla. Kehui kovasti Suomen oloja. Sanoi, että kaikki on tasaantunut rauhalliseksi ja että rahanarvo nousee.

Kun pääsin Helsinkiin, niin tuntui niin hauskalta ja kodikkaalta. Asemalla vihelsi kimeällä äänellä kullanvärisiin vöihin vyötetty veturi. Jatkoin matkaani pikajunalla Tampereelle. Se kulkikin täydellä nopeudella koko matkan.

Kauheaa on ollut olo vankileireillä täällä Suomessa. Nälissään vangit olivat tunkeutuneet sikojen ruuhille etsimään ravintoa, mutta siitä heille annettiin selkään. Kilvan olivat maata kuopineet, löytääkseen onkimadon nälkänsä tyydykkeeksi ja mistä ikinä löysivät mädänneitä luita, niin he korjasivat niitä ja keittivät niistä "soppaa". Ja se oli ilon hetki kun sattuivat löytämään hevosenraadon.

Valkoiset olivat sahailleet punaisilta kauloja poikki ja sitoivat toisia kaulasta nuoraan ja kiinnittivät ratsun perään, joka ajoi hurjaa vauhtia niin kauan, että pää erkani ruumiista. Toivat Saksasta nokkosia, keittivät niitä ja antoivat vangeille, kai siksi, että paremmin kuolivat. Olipa käynyt monasti niinkin, että haudatuita vankeja nousi ylös haudasta ja läksivät kävelemään ennenkuin hautaa kerittiin luoda umpeen. Toiset vangeista kävivät leireillä niin huonoiksi, etteivät jaksaneet itse kävellä, vaan täytyi heitä kantaa. Kahdeksankymmenen kilon painoinen mies palattuaan painoi vain kolmekymmentä viisi kiloa.

Tuntuu se kummalliselta kun ajattelee että Suomen lain mukaan eläinrääkkäyksestä rangaistaan, mutta noita ihmisrääkkääjiä ei liene montakaan millään tavalla rangaistu.

Nykyään on aika täällä Suomessa hiukan paranemaan päin. Hinnat ovat huomattavasti laskeneet. Muutoin se mitä Amerikan suomalaisissa sosialistilehdissä on kerrottu Suomen sisällissodasta, on kaikki totta.

Tähän lopuksi liitän erään punakaartilaisen Hennalan vankileirillä kirjottaman laulun, koska se niin elävästi kuvaa vangin tunnelmaa ja vankilan oloja.

PUNAKAARTILAISEN LAULU.

Sävel: "Paljon on kärsitty vilua ja nälkää".

"Paljon on kätketty tovereita santaan
Hennalan kolkkoon hongistoon.
Kaikista näistä mainehen kantaa
lahtarikaartimme valkoinen.
Oi, jos pääsisi marssimaan
kohti julmaa sortajaa —
ei oisi onnea sen suurempaa!

Kaikki, jotka Hennalassa
ovat tämän kesän olleet,
ne voivat kauheita kertoa;
ne ovat vääryyttä kärsiä saaneet
aivan täydellä mitalla.
Voi, kurja Hennala, heidän kauhu!
Eläissään ei anna lohtua
taivas ei maa.

Täällä se nousevi verikäry maasta
uhrina kapitaalin virraten,
kaikkialla inho ja viha ja saasta,
joka syöpyy sorretun sydämeen.
Työntää, painaa toivottomuus,
maahan painaa katkeruus —
kahleis'. on veljeys ja vapaus.

Tänne on kuljetettu naista ja miestä
julmimman luokkavihan uhreina.
Raastettu kodeista ja raastettu tieltä,
vanhojen, raihnaisten joukosta.
Nälässä on kidutettu satoa —
on ammuttu keskellä hongiston.

Kerran vielä jälkeen kamalien öiden
nousevi sorretuille päivä uus!
Silloin vapisevi kauheille töille
ne, joille tuleva on rangaistus.
Vapisee vartijat, sortuu velimurhaajat
kun nousevat vapauden puoltajat!

Paljon ootte kätkenyt tovereita multaan
Hennalan kolkkohon korpehen.
Vaihdoitte veljesveren kuolleeseen kultaan
toimesta armeijan valkoisen.
Voi, kurja kotimaa! Koskaan en voi unhoittaa
veljesveren vuodatusta kauheaa".

Kas siinä paljon puhuva runo Suomen viimevuosien elämästä ja sen luomasta tunteesta.

Matkan tehnyt.

Aberdeen, Wash.

Epistola aberdeeniläisten tykö ja niille tuplajuulaisille, joita pelottavat kaikki tosiasioille perustuvat "kuivat lukemiset". — Jouluaatto-iltana luetun kirjotuksen johdosta, joka käsitteli Y. K. P:n suhdetta I. W. W:hen on "Industrialistin" tammik. 5 p:n numerossa kirjotus, joka sietää lähempää tarkistamista. Se on yksi tyypillisimpiä asioiden ymmärtämättömyyden sekasotkuja. Kirjottaja luultavasti kuuli tuon "lukemisen" itsekin ja siksi hänen pitäisi tietää mitä se sisälsi, ja sen mukaan koettaa pysytellä totuuden rajoissa ainakin kirjotuksen sisältöä tulkitessa, vaikkapa tuplajuulaisella järjellä katseltuna.

Luettu artikkeli ei "hyökännyt" I. W. W:n kimppuun tai industrialistisen unionismin kimppuun, vaan sen johtavien julkaisujen toimitusten Kolmatta Kansainvälistä parjaavien kirjotusten kimppuun. Niistä mainittiin erikoisesti O. B. U. Monthly'n "Bilsheviki"-numeroa. Jos te olette, Aberdeenin tuplaajuulaiset, viitsineet vaivautua lukemaan tätä numeroa, niin ymmärrätte ehkä osapuilleen mitä luetussa artikkelissa täydellä oikeudella sanottiin I. W. W:n lehdistä.

Teiltä ei ole puuttunut sanomalehdestänne, Industrialistista, Kolmatta Kansainvälistä vastustavia ja parjaavia kirjotuksia. Ne ovat toisinaan vieneet voiton, jopa porvarilehtienkin vääristelytaidosta ja ovat tässä palvelleet kapitalismia mitä tehokkaimmin. Vastalauseita onkin näiden kirjotusten johdosta I. W. W:n tietoisimman osan taholta syntynyt tämän tuosta ja niiden seurauksia on O. B. U. Monthly'n toimittajan erottaminen.

Tästä asiasta ei olisi saanut lukea Ind. kannatusrenkaan "klikkikunnan" kannattajille, sillä se voisi mahdollisesti herättää joukoissa halua itsekin ottaa selkoa siitä, miten asia todellisuudessa on. Joukko ei enää uskoisikaan umpimähkään kaikkea, mitä "johtajat" suustaan syytävät. Silloin häviäisi yksipuoleisten pöhlöilijöitten lumoissa kulkeminen ja tosiasioiden vääristelyhaluisten "johtoasema" vallankumouksellisten työläisten solidarisuuden tieltä.

Oliko tuon kirjotuksen lukeminen "solidarisuuden" loukkaamista? — Solidarisuuteen vetoavat kaikki, niin oikeistososialistit kuin taloudelliset opportunistitkin (keltaset tuplajuulaiset). — Onko kaikilla samallainen käsitys solidarisuuden päämäärästä? — Ellei solidarisuutta sovelluteta käytännössä määrättyä päämäärää varten on se vain tyhjää suunsoittoa. Ellei ole kanssamme samaa mieltä siitä, että maailman proletariaatin vallankumouksellisen kansainvälisen järjettömän parjaamisen tunnetuksi tekeminen joukoille on hyväksyttävää, vaikkapa se tapahtuisikin "uskon" höltymisen kustannuksella I. W. W:n nykyisen opportunistisen johdon pyhyyteen, niin solidarisuudesta älkää puhuko mitään. Arvostellessanne I. W. W:tä sellaisena kuin se tänä päivänä ilmenee, ei tarkotuksenamme ole missään tapauksessa vähentää, tai halveksua industrialistisen unionismin merkitystä luokkataistelussa ja sen etevämmyyttä ammattiunionismiin verrattuna, vaan päämäärämme on saattaa joukot omintakeisesti ajattelemaan ja karsimaan I. W. W:n johdosta pois sellaiset ainekset, jotka joko tietoisesti tai tietämättään johtavat koko tuota järjestöä opportunismin ja vastavallankumouksellisuuden rämeikköön aikana sellaisena kuin nyt on, jolloin proletaarit kautta koko maailman kokoovat, yhdistävät ja keskittävät joukkojaan yhdistettyä, kansainvälistä imperialismia vastaan. I. W. W:n lehdet järkiään kaikki ovat pitkän aikaa vääristelleet tietoisesti puhuessaan Venäjän vallankumouksesta, sen johtavista periaatteista ja Kolmannesta Kansainvälisestä ja sen johdosta ja koonpanosta. Tuloksena tästä on se, että I. W. W. järjestönä on toistaiseksi ysynyt kylmänä Kolmannelle Kansainväliselle siitäkin huolimatta, että Kolmas Kansainvälinen lyhyen olemassaolonsa aikana on kulkenut voitosta toiseen, vallaten kaikilta maailman kulmilta proletaareja riveihinsä ja siitäkin, että samainen kansainvälinen jo nyt on kyennyt pahasti horjuttamaan koko imperialistista maailmaa perustuksiaan myöten. Mutta kaikesta tästä huolimatta ei I. W. W. Kolmannesta Kansainvälisestä ole vielä sanonut viimeistä sanaansa. Pöhlöily ja fanaattinen kiihkoilu ei auta, sillä kansainvälisyyskysymys on jokaiselle työväenjärjestölle sellainen koetuskivi, että se jakaa mielipiteet kahtia, erottaa akanat jyvistä. Se pakottaa jokaisen työväenjärjestön toimeenpanemaan tarkistuksen omissa riveissään; kokoo ja kiinteämmin yhdistää todelliset vallankumoukselliset, tietoiset, ainekset, yhteen, sekä liittää ne Kolmanteen Kansainväliseen tavalla taikka toisella, kun taasen puolproletaariset työväestön vaanvedessä kulkevat ainekset ja suoranaiset idiootit potkitaan syrjään, missä ne aikansa harhailtuaan ajautuvat — vastavallankumouksellisten helmaan. Tämä prosessi on uusiutunut ja uusiutuu säälimättä kaikkialla ja kaikissa proletariaatin ryhmissä — tällä kertaa sen alkusoittoa kuuluu, tuntuu ja näkyy I. W. W. järjestössä kaikesta siitä huolimatta, vaikka jotkut täkäläiset johtajantapaiset koettavat seh olemassaoloa kieltää ja ryhtyä jo etukäteen valmistuksiin ehkäistäkseen kysymyksen tulemasta etualalle täkäläisellä syrjäisellä seudulla. Mitä kiihkeämmin te riehutte ja räyhäätte, sen huonommin teille käy, sillä olosuhteitten pakosta työläiset jättävät opportunistisen, keltaisen tuplajuulaisuuden ja astuvat vallankumoukselliseen industrialismiin ja marxilaisen sosialismin johdossa käyvät taisteluun pientä riistäjäluokkaa vastaan, jonka rintavarustuksen, nim. valtion, työväestön on pakko ensiksi tuhota, sitten rakentaa itselleen oma rintavarustus, työväenluokan valtio, jonka suojassa vasta työväestö voi ryhtyä rakentamaan työläisten luokatonta ja riistosta vapaata yhteiskuntaa.

Tähän mennessä on I. W. W:n johto koko mestarillisesti estänyt kaikki yritykset kohottaa sitä valheverhoa, jonka taakse on kätkeytynyt sen pikkuporvarillisuus ja vastavallankumouksellinen luonne. Muistakaampa vain mitenkä kävi "Solidarityn" toimittajan kun hän uskalsi avata järjestön äänenkannttajan palstat tasapuoliselle keskustelulle. Hänet hyvin nopeasti — erotettiin. Pelättiin tartuntaa yhtä ankarasti kuin joku kapitalistinen valtio pelkää bolshevikien rajojensa poikki pääsemistä. Ja mitenkä on juuri hyökätty William Tannerin kimppuun kun hän on uskaltanut astua vallankumouksellisen industrialismin tielle. Ja edelleen: muistakaapa minkälaista joukvoimaa on idän tuplajuulaisten osastojen ollut pakko käyttää ennenkuin teidän suomalainen äänenkannattajanne, "Industrialisti", alkoi julkaista niitten edustamaa mielipidettä esittäviä kirjoituksia! Älkää lainkaan koettako kierällä ja lyödä tuhkaa täkäläisten työläisten silmille, sillä te ette siinä kuitenkaan tule kauan onnistumaan. — K. P. Tahko.

KEHYKSIÄ tehdään tilausten mukaan kaikesta laadusta saa tilata Toverin Kirjakaupasta.

ULKOMAILTA

Venäjän talonpoikain kohottaminen

Huolimatta artellien, kommuunien ja neuvostotilain lisääntymisestä on Venäjä kuitenkin yhä 17 miljoonan talonpoikaistalonsa tuotannon varassa. Vapaitten markkinain sulkeutuminen ja hallituksen pakko-otot ovat aiheuttaneet tuotannon vähenemistä. Leivän tuotanto on pienentynyt 15 pros. ja keskiläänelssä 20 pros. Osa tästä vähennyksestä on kuitenkin satunnainen, lausuu Moskovan "Pravdassa" prof. E. Varga.

Mutta joka tapauksessa on tarmokkaasti käytävä kohottamaan tuotantoa. Ja kun sen suurimpana esteenä on talonpoikain piintynyt vanhoillisuus sekä tietämättömyys, on se voitettava. Se ei ole helpoimpia tehtäviä, ja hosuminen siitä aiheuttaa vain taka-iskuja. Niinpä ei maalle saa lähettää opastajiksi ja opettajiksi sellaisia, jotka eivät maaelämästä mitään tiedä.

Opetuksen täytyy noudattaa sitä pedagogiikan sääntöä, että tietoja on lisättävä vähitellen ja sellaisella tavalla, että ne myös pystyvät. Samoin täytyy käytännöllisten maatalousopetusten kohdistua lähimpiin tehtäviin, jotka voidaan heti panna toimeen. Jaarittelu suurista parannuksista joskus myöhemmin vaikuttaa vain sen, ettei nyt tehdä sitäkään mitä voitaisiin.

Kun talonpoika ei ole tottunut lukemaan, täytyy enimmän opetuksen olla havainnollista, esimerkillistä ja helppotajuista. Kirjoja on kyllä julaistava, mutta lyhyitä ja selviä, kuvitettuja. Käytännöllisesti on osotettava, kuinka esitetyistä toimenpiteistä on todellista, vaikka pientäkin, välitöntä hyötyä.

Ensi tehtävä on siis valmistaa suuri määrä neuvojia, maalta tulleita kommunistishenkisiä työntekijöitä, jotka sitten kulkevat kylästä kylään opastaen talonpoikia kohottamaan talouttaan.

Prof. Varga on unkarilainen tiedemies, joka siellä oli neuvostovallan aikana Ylimmän Talousneuvoston puheenjohtajana. Me näemme hänen nyt olevan täydessä touhussa Venäjän vallankumouksen palveluksessa.

✣ ✣ ✣

Metallurgien kongressi pidettiin Moskovassa marraskuulla. Koossa oli tietoniekkoja ja käytännön miehiä. Satakunta alustusta esitettiin. Professorit kertoivat omistaan ja muiden keksinnöistä, praktikot esittivät kokemuksistaan. Ajatusten vaihto oli rikas. Kaikki totesivat, että kun vaan Venäjä saa olla rauhassa kykenee se luomaan suuria.

S. S. JÄRJESTÖ

S. S. Järjestön organiseeraajan Lauri Brusilan matka lännellä

Tammikuulla:

Red Lodge, Mont., 27, 28, 29 ja 30 p

Helmikuulla:

Carneyville, Wyo., 1, 2 ja 3 p.
Geyser, Mont., 5, 6 ja 7 p.
Stockett, Mont., 8, 9 ja 10 p.
Sand Coulee, Mont., 11, 12 ja 13 p.
Butte, Mont., 15, 16, 17, 18, 19 ja 20.
Bonner, Mont., 22, 23 ja 24 p.
Mullan, Ida., 26, 27, 28 ja maalisk. 1.

Maaliskuulla:

Enaville, Ida., 3, 4, 5 ja 6 p.
Spokane, Wash., 8, 9 ja 10 p.
Northport, Wash., 11, 12 ja 13 p.

Organiseeraajamme tehtävä on pääasiassa järjestää osastojen toiminta kuntoon sekä pitää puheita osastojen valmistamissa puhetilaisuuksissa. Ensimäiseksi illaksi olisi jokaisella paikkakunnalla järjestettävä puhetilaisuus ja siinä organiseeraajan kanssa lähemmin neuvoteltava muiden iltojen käyttämisestä, jollei jo etukäteen kirjevaihdon kautta organiseeraajan kanssa niitä voida järjestää. Osastojen on ilmotettava puhetilaisuuksista mahdollisimman hyvin ja niillä paikkakunnilla, missä osastoa ei ole tai osaston toiminta on kokonaan lamaannuksissa, pyydämme järjestömme lehtien tilaajien järjestämään ainakin ensimäisen puhetilaisuuden. Puheiden jälkeen on yleisöllä tilaisuus keskustella puheiden johdosta ja tehdä muita asiaankuuluvia kysymyksiä organiseeraajalle.

Huomautamme vielä erikseen tovereille, että kuta innokkaammin te toimitte organiseeraajan matkan järjestämiseksi ja auttamiseksi, sitä parempia tuloksia siitä tulee ja sitä edullisemmin tulee käytettyä ne varat, mitä organiseeraajan matkaan joudumme kuluttamaan.

Toverillisesti,
S. S. J. Agitatsioniosasto.
K:tta Wilho Boman.

TILAA TOVERITAR!

MYYTÄVÄNÄ

30 eekkeriä maata 1¼ mailia pohjoislänteen Winlockista. Päällä on hyvä 8 huoneinen asuinrakennus, kanahuone kooltaan 22x40, kananpoikasille rakennus (brooder) 14x36 sekä navetta. 30 nuorta omenapuuta joista osa antaa jo hedelmiä. Kaikkiaan on 9 eekkeriä viljelyksellä. Maa on aidattu kolmelta laidalta. Hinta $3,800, josta $2,000 alas ja loppu sopimuksen mukaan.

JAMES R. WILKINS,
WINLOCK, WASH.

TOHTORI
Emma Mäki Wickström
suomal. lääkäri
214 Medical Bldg., Park & Alder St. Tunnit: 10—12, 2—4.
Telefooni: Main 5193. — PORTLAND, OREGON.
Asunto: Hotel Multnomah,
Asunto-telef.: Broadway 4080.

Finniä

Jos teillä on Finniä ja näppyjä, voivat ihmiset luulla, että teillä on joku paha tauti... Lukekaa mitä eräs henkilö kirjoittaa meille:

Covington, Mich. Arv. kansalainen: Olen tilannut teiltä lääkkeen finnejä ja kasvojen puhdistusta varten ja oli se kerrassaan tehokas lääke... Se poisti myöskin kaikki rumat merkit kasvoilta. Kunnioittaen. JACK KETOLA.

Finni ja Kasvojen kaunistusvoide poistaa näpyt ja kaikenlaiset paiseet kasvoista. Tekee ihon kirkkaaksi, puhtaaksi ja kauniiksi.... Tilatkaa "FINNI VOIDETTA." Lähetetään postivapaasti $1.00 hinnasta.

—Lignell'in Apteeki on suurin suom. Apteeki Yhdysvalloissa—
—Osote: P. A. Lignell Co., Superior, Wis.

HEVOSSIITTOLOITA PERUSTETTU.

Neuvosto-Venäjän hevosten lukumäärän korottamiseksi on avattu 160 hevossiittolaa, joiden pitäisi viiden vuoden kuluessa antaa yli 100,000 hevosta.

KIRJAPAINO- JA SITOMOTYÖT

valmistamme vaatimustenne mukaan. Me teemme kaikkea alallemme kuuluvaa työtä.

Ei mikään työ liian suuri eikä mikään liian pieni.

Hinnat ovat samat: maamme kirjanpainajain yhdistyksen hintalistan mukaiset.

Tarvitessanne kirjapainovalmisteita kääntykää aina puoleemme.

Pacific Development Society
(TOVERIN KIRJAPAINO)
Puhelin 365. — 131—7th St.
Vastapäätä Postikonttoria.

KIITOSLAUSE

Lausumme sydämelliset kiitokset niille tuttaville, jotka avustivat ja hommasivat meille niin sievät häät tämän kuun 11 päivän illaksi meidän 25-vuotisen avioliittomme solmiamisen muistoksi, tuoden mukanaan syömiset ja juomiset. Erittäinkin kiitos niistä arvokkaista muistolahjoista, jotka saimme samassa tilaisuudessa vastaanottaa. — Ystävyydellä:

EMMA JA WILLIAM WIRKKALA,
ROCHESTER, WASH.

KIITOSLAUSE

Lausumme sydämelliset kiitokset kaikille niille tuttavillemme, jotka tulivat asunnollemme tämän kuun 15 päivän iltana ilman meidän tietämättämme vaimoni Tilda Ruotsalan syntymäpäivää viettämään, tuoden mukanaan syömiset ja juomiset ja erittäin kauniin kallisarvoisen lahjan syntymäpäivän muistoksi. Erittäin kiitämme Miss Kohtalaa, Mrs. Niemeä ja Mrsö Molanderia, jotka olivat toimeenpanneet mainitun illanvieton. — Toveruudella:

TILDA JA OSCAR RUOTSALA,
HOQUIAM, WASH.

Joka emännällä tulisi olla KEITTOKIRJA

Kuten tiedämme, sosialististen kustannusyhtiöittemme kustannuksella ei ole ilmestynyt yhtään keittokirjaa, lukuunottamatta pientä Työmiehen kustantamaa kasviskeittokirjaa. Ainoa täkäläisiin oloihin ja suomalaisia varten sovellutettu keittokirja on ollut Miina Wallin toimittama ja kustantama. Sitä on myyty tuhansia kappaleita omien kustannusyhtiöittemmekin välityksellä ja kaikkiaan on sitä myyty huomattavin osa meikäläisille. Tämä M. Wallin keittokirja ei liioin ole ollut niin käytännöllinen kuin olisi ollut suotavaa, mutta paremman puutteessa on sitä myyty ja käytetty. Raivaajan taholta ryhdyttiin puuhaan saada itse kustannettua kunnollinen keittokirja. Samoihin aikoihin oli samanlainen puuha tekeillä New Yorkin suomalaisten Naisten Osuuskodilla. Asiasta neuvoteltua päätettiin yhdistää nämä kaksi yritystä. Naisten osuuskoti myi käsikirjotuksensa Raivaajalle, joka sen nyt on kustantanut kirjaksi.

Keittokirjan alkulauseessa Naisten Osuuskoti lausuu muun muassa seuraavaa:

"Pitemmän aikaa on ajan vaatiman, käytännöllisen, suomalaisen keittokirjan puute ollut havaittavissa.

"New Yorkin Suomalaisten Naisten Osuuskoti katsoi velvollisuudekseen ryhtyä toimiin tämän epäkohdan poistamiseksi, ja toivoo Osuuskoti nyt, kun sen työn tuloksena tämä kirja ilmestyy, että se tulisi suomalaisten työläistoverittarien avuksi, oppaaksi ja hyväksi toveriksi.

"Kirjaa ovat avustaneet lukuisat tottuneet keittäjät, jotka antamillaan ohjeilla ovat kokeilleet useita vuosia. Ohjeet on koetettu saada mahdollisimman uusia ja omintakeisia. Myöskin on silmällä pidetty, että tämä kirja olisi hyödyksi tarjoilijoille, jonka tähden on liitetty suur määrä mahdollisimman hyviä salaattiohjeita."

New Yorkin Naisten Osuuskodin nimi kirjan tekijänä, laatijana, lienee tarpeeksi vakuuttaakseen jokaiselle, että tämä kirja on tarkotustaan vastaava. Siellähän ovat ne kokeneimmat keittäjämme löydettävissä ja Amerikan rikkaimpien perheiden ruuanvalmistajat. Heillä okemuksensa perusteella on tuntemus näistä asioista. Kirjassa tekijän lausuntojen perusteella onkin paljon aivan yksityisiä miljuneerien ostamia valmistusohjeita, joita ei ole missään keittokirjassa kustannettu, mutta jotka luonnollisesti ovat joutuneet keittäjiensä tietoon, jotka taas kokemuksiensa perusteella ovat ohjeita antaneet Naisten Osuuskodin käytettäväksi tätä kirjan kustantamista varten.

Mitä käytännölliseen puoleen tulee, niin siinäkin on otettu suuri askel eteenpäin. Selostukset ruuanvalmistamisesta on annettu yksinomaan suomenkielellä. Jokainen englanninkieltä taitamatonkin saa käsityksen miten ruoka on valmistettava. Miina Wallin keittokirjassa on ohjeet englanninkieliset ja senkin tähden epäkäytännölliset suomalaisille. Aineet on mainittu aina kummallakin kielellä, joten niissä ei voi tulla sekaannusta. Kun tavarat kaikki tunnetaan tällä englanninkielisellä nimityksellä, niin on tässä suhteessa välttämätöntä tuntea tilatessa ja käyttäessä nämä oikeat nimitykset. Tästä huolimatta ovaa aineiden nimet annetut myöskin suomenkielellä.

Tällä keittokirjalla on oikeastaan kaksi tarkotusta. Ensiksikin se on ammattikirja keittäjiä ja palvelustyttöjä varten. Ei kaikilla suomalaisilla palvelustytöillä ole ollut tilaisuutta käydä keittokouua ja siten saada perusteellista opetusta tällä alalla ja täällä he kumminkin joutuvat työkseen ruokaa valmistamaan. Kirjamme on heille olevat suurena apuna, ja oikeastaan välineenä, jonka avulla ainoastaan he voivat tässä tehtävässään onnistua. Kun on kysymys kokeneista keittäjistä, niin heille on kirjamme aivan välttämätön. Ei milloinkaan olla liian oppineita. Siis monella keittäjällä on vielä oppimisen varaa ja sitä voivat saada tästä kirjasta. Kuten sanottu, on tässä parhaimpien keittäjien monivuotiset kokemukset yhdistettynä. Onhan kirjamme saanut alkunsa juuri näiden keittäjien itsensä tuntemasta tarpeesta ja halusta antaa kokemuksensa toistenkin työläistoverien auttamiseksi. Tässä heidän kokemuksensa ovat toinen toistansa auttamassa.

Kirjamme ei kumminkaan ole yksinomaan valmistettu ammattilaisia varten. Onhan luonnollista, että näin täydellisessä kirjassa on paljon yksinkertaisempiakin ohjeita, sellaisia, jotka ovat omiaan tavallisille nuorillee työläisperheen emännille sateessa. Oppi ei ojaan kaada. Paljon puutteellisuuksia on olemassa monessa perheessä, miten osataan järjestää asiat niin, että saadaan vähistä aineista mahdollisimman maukasta ruokaa ja että ei mene ruokatarpeita pilalle, vaan että kaikki voidaan edullisesti käyttää. Tässä kirjassa annetaan paljon ohjeita näistäkin kysymyksistä. Kirja voi maksaa hintansa kovin lyhyessä ajassa. Lyhyesti sanottuna voimme sanoa, että tämä keittokirja on välttämätön kapine kaikissa perheissä ja kaikille palvelustytöille.

Kirjan koko on 320 sivut ja hinta vaan sama kuin on ollut sillä tunnetulla Miina Wallin kirjallakin, nimittäin $1.50, huolimatta siitä, että tämän kirjan hinnan olisi oikeastaan pitänyt olla enemmän kustannuksiin verrattuna, sillä sen valmistamiseen on pantu niin suurta huomiota. Samoin kaikki kustannukset tänä päivänä ovat korkeimmat. Emme kuitenkaan tahdo antaa tilaisuutta kenellekään sitä aiheettomaksi huomautusta tehdä, että kirja olisi hinnalla pilattu. Toivomme että hinnan halpuus edellyttää ensimäisen painoksen pikaista loppuunmyyntiä.

Asiamiespalkkio tavallinen.

TOVERI
Box 99 Astoria, Ore.

Toveri Box 99, Astoria, Ore

Olkaa hyvä ja lähettäkää allekirjottaneelle heti ensi postissa .... kpl. KEITTOKIRJAA.

Maksu si mukaan liitän .... dollaria .... senttiä.

Nimi ....

Osote ....